

Vejledning til dyrlæger ved anmeldelser og udtalelser samt vurdering af dyreværnssager

Hvis du som praktiserende dyrlæge anmelder en dyreværnssag – eller hvis du af politiet bliver bedt om at vurdere dyr i forbindelse med en sag, skal din skriftlige udtalelse indeholde følgende:

1) En beskrivelse af, hvad du ser:

- Beskriv omstændighederne (hvordan er du kommet ind i sagen).
- Beskriv, hvad du ser. Begynd med det store billede og zoom ind på det eller de dyr, der har problemet. Skriv på almindeligt dansk og oversæt de nødvendige fagudtryk. Vær objektiv og undgå følelsesladede ord. Din beskrivelse skal kunne forstås både af en politianklager og af Det Veterinære Sundhedsråd.

2) Hvad betyder det for dyret – din veterinærfaglige vurdering:

- Hvor ondt gør det?
- Har det hæmmet dyrets udfoldelser?
- Hvor længe har det stået på (forsigtigt estimat – dage, uger, måneder)?
- Har det ført til permanent skade, eller er der risiko for det?
- Hvad skulle have været gjort?

3) Hvilken lovgivning og paragraf er efter din mening overtrådt? Brug først og fremmest Dyrevelfærdsloven og gerne de indledende paragraffer (fx § 2 og/eller §3) om, hvordan dyr skal behandles i kombination med øvrige relevante paragraffer:

- § 2 – Hvis dyret har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe ved det, som nogen har gjort eller undladt at gøre.
- § 3 – Hvis den, der har ansvaret for dyret har undladt at behandle dyret omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet dyret under hensyntagen til dyrets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.
- Eventuelt øvrige paragraffer om fx tilsyn, rum og arealer, som dyret går på mv.

Link til loven findes her: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/33>

4) Hvordan vil du karakterisere overtrædelsen? I vurderingen af alvoren af overtrædelser af dyreværnsmæssige bestemmelser sondres der imellem følgende:

- Væsentlig ulempe**
 - Unødvendig smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe.
- Uforsvarlig behandling**
 - Forhold, der ikke kan betegnes som uforsvarlige, men som er til ulempe for dyrenes velfærd.
 - Alle tilfælde, hvor dyrene ikke er passet, fodret, huset osv. ordentligt og har taget skade
 - Unødvendig smerte, angst, varigt men eller væsentlig ulempe.
- Grovere uforsvarlig behandling af dyr**
 - Grove tilfælde af ovenstående
 - Når dyrene har været udsat for en høj grad af smerte eller lidelse.
- Mishandling**
 - Bruges kun i de allermest grelle tilfælde
 - Højeste grad af smerte og lidelse.

Hvis du er usikker på karakteriseringen (4), kan du orientere dig i Fødevarestyrelsens vejledninger (indtast »vejledning velfærdskontrol« i søgefeltet på Fødevarestyrelsens hjemmeside – fvst.dk) og i Det Veterinære Sundhedsråds sagsarkiv (detsund.dk), hvor sagerne er inddelt efter bl.a. dyreart.

Du må under ingen omstændigheder nævne, hvilken straf du mener er passende (bøde, fængsel e.l.), men du må gerne nævne, hvis du synes, at det er vanskeligt for lige netop denne person at passe lige netop disse dyr (fx en 81-årig, der passer 54 kreaturer i en bindestald). Du må gerne **foreslå** anklagemyndigheden, at de kunne **overveje** en hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr.

Yderligere hjælp i forbindelse med anmeldelsen kan findes i »Udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd vedrørende dyrlægers anmeldelse af dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold« og i rigsadvokatmeddelelsen om dyreværn (<https://vidensbasen.anklagemyndigheden.dk/>, skriv dyreværn i søgefeltet). Husk at tjekke, at du bruger den gældende version af dyrevelfærdsloven og vejledninger.

Eksempler på beskrivelser

A. **Beskrivelse – gerne med henvisning til fotografier**

- Under et besætningsbesøg hos xx på adressen yy blev følgende konstateret, som hermed anmeldes. Til stede var x, y og z. På ejendommen var der i alt 400 slagtesvin, som var opstaldet i to bygninger / 600 kreaturer i tre stalde.
- På foranledning af Nordjyllands Politi aflagde dyrlæge xx onsdag den 12. januar 2011 kl. 10 besøg på adressen yy tilhørende zz / undersøgte dyrlæge xx onsdag den 12. januar 2011 kl 10 en hund med chipmærkenummer zzz på adressen yy / på egen klinik. Til stede var....
- Der var ingen bemærkninger til kreaturerne i stalden til malkekøer, men i ungdyrsstalden var der opstaldet en kviekalv med øremærkenummer xxxxx-yy, der var meget afmagret / halt på højre bagben / havde et stort sår i venstre side....
- Den røde pony var opstaldet i en boks i laden. Der var vand og hø til rådighed i boksen. Ved klinisk undersøgelse af ponyen fandtes samtlige fire hove at være meget forvoksede, såkaldte snabelhove. Hovene på begge bagben var begyndt at rotere indad. Hoven på højre forben var 11 cm....
- Ko xxxxx-yyy lå i sideleje på højre side. Da undertegnede nærmede sig koen, løftede den hovedet og forsøgte at komme op at stå. Venstre bagben var strakt ud i både knæ- og haseled og lå stift strakt fremad/udad fra kroppen i en vinkel af 15 – 200. Benet var lettere hævet fra knæet til koden.....

B. **Veterinærfaglig vurdering**

- Det er undertegnede vurdering, at opstaldningsforholdene for dyrene ikke var hensigtsmæssige, og de syge dyrs behov er ikke blevet tilgodeset. Grisene har haft svært ved at få adgang til foder og vand, da dette var placeret på et plateau, der var vanskeligt eller umuligt for dyrene at forcere på grund af deres lidelser. Der blev observeret flere grise, der ikke kunne komme til foder og vand, og flere grise, der var i dårligt huld og dehydrerede.
- ... at xx ved ikke at bekæmpe lopper i sit hundehold, således at mindst to hunde har udviklet eksem med fortykket, skællende hud og sår og ved ikke at lade hundene med eksem tilse af en dyrlæge, således at eksem kan behandles, har overtrådt §§ 2 og 3 i dyrevelfærdsloven. Loppeeksem forekommer hos hunde, der er overfølsomme for det spyt, lopperne afgiver...
- Fårene er ikke blevet behandlet omsorgsfuldt og ikke fodret under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Ved besøget var fårene magre i en sådan grad, at muskelfylden på ryg og kryds var nedsat. Når dyrene således tærer på deres muskulatur, belastes hele organismen. Dyret bliver fysisk svækket, og risikoen for at pådrage sig forskellige sygdomme/lidelser er forøget. Mælkeydelsen kan desuden blive nedsat, således at lammene heller ikke får opfyldt deres behov.
- ...konstateret, at der ikke var muget tilstrækkeligt ud under mindst 20 kaniner, og at der ikke var tildelt tilstrækkeligt strøelse, således at kaninerne ikke havde mulighed for at ligge rent og tørt samt ikke har haft mulighed for at skjule sig og beskytte sig mod kulde. Kaniner er renlige dyr, der fx kan lære at bruge en kattebakke. Strøelsen i buret skal sørge for et tørt underlag og forhindre, at kaninens pels bliver forurenede af afføring. Når pelsen er forurenede mister den sin isolerende egenskab og kan desuden filtrere sammen, så kaninen ikke har mulighed for at holde huden under pelsen ren og sund.
- Et ungt dyr, som sultes i en sådan grad, at det bliver svækket og nedstemt har, uanset at sulten og afmagringen skyldes en formodet sygdom, været udsat for en høj grad af lidelse og ulempe. Plagens tilvækst var stærkt nedsat, hvilket er tegn på, at tilstanden har stået på i flere måneder. Den manglende tilvækst vil ikke kunne indhentes, uanset fremtidig fodring og behandling af en eventuel lidelse. Der er således tale om varigt mén. Plagen har i flere måneder været mager og svækket, og dyrlæge skulle have været tilkaldt langt tidligere i forløbet.
- Væksthastigheden for normalt hovhorn hos voksne heste er 6 – 9 mm pr. måned. Alt efter hestens brug (herunder på hvilket underlag den bruges) og benstilling slides en del af hornet af på naturlig vis. Overskydende horn skal raspes eller skæres af, og eventuelle skævheder skal rettes op. Dette skal almindeligvis gøres hver 6.-8. uge. Ponyen med de 40-50 cm lange hove er således ikke blevet beskåret i flere år. Mangelfuld pleje af hestens hove kan medføre invaliderende lidelser for hesten som skævheder og funktionelle ubalancer i hoven og nedsat stødabsorption, som med tiden kan give uhelbredelige skader.
- Ud fra størrelsen af såret og omfanget af hævelsen anses det for sandsynligt, at der har været tale om alvorlig tilskadekomst. Haltheden og hævelsen tyder desuden på en involvering af led eller ledbånd. Det er sandsynligt, at helingsprocessen kunne have været afkortet væsentligt med den rette behandling.

Vejledningen er udarbejdet af Den Danske Dyrlægeforening og kan hentes på www.ddd.dk.

Opdateret februar 2025